

Robin Benway

Spy girl

www.defonteinmeidenboeken.nl

Derde druk, 2014

Oorspronkelijke titel: *Also Known As*
Verschenen bij Walker & Company, New York

© 2013 Robin Benway

Voor deze uitgave:

© 2013 Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling: Lia Belt

Omslagafbeelding: Hollandse Hoogte

Omslagontwerp: Miriam van de Ven

Grafische verzorging: Zeno

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 261 3424 1

NUR 284

Toen ik drie was, kraakte ik voor het eerst een slot. Ik weet dat het nogal opschepperig klinkt, maar geloof me, zo moeilijk was het niet. Het was een Masterlock, zo'n combinatieslot dat je waarschijnlijk zelf ook op je schoolkluisje of je fiets hebt.

Iedereen met toegang tot internet en een beetje vrije tijd kan een Masterlock kraken. Serieus. Googel het maar eens.

Ik wacht wel even.

Zie je? Makkie.

Mijn ouders hadden me dat slot gegeven. Ze houden nog steeds bij hoog en bij laag vol dat ze het niet als test bedoelden, dat ik er echt mee wilde spelen en dat ze me gewoon mijn zin gaven omdat ik anders zou gaan brullen. Maar weet je? Ik geloof er niks van. Wie geeft z'n kind nou een Masterlock om mee te spelen?

Mijn ouders keken er niet van op dat ik het slot open kreeg. Ik denk dat ze verbaasder zouden zijn geweest als het me níet was gelukt. Het zou voor twee spionnen waarschijnlijk een grote teleurstelling zijn als hun kind helemaal niks kon, snap je? Zelfs mijn naam – Margaret, blèh – is gekozen omdat je er zo veel andere namen van

kunt maken: Maisie, Molly, Margie, Meg, de lijst is eindeloos. Mijn ouders noemen me al mijn hele leven Maggie, maar ik heb twaalf geboorteaktes, en op allemaal staat iets anders.

Misschien moet ik dat even uitleggen.

Mijn ouders en ik werken voor het Collectief. Je hebt nog nooit van het Collectief gehoord, maar je hebt vast wel eens over ons werk gelezen. Tabaksfabrikanten voor de rechter vanwege belastend bewijsmateriaal? Netwerken van mensensmokkelaars opgerold? De val van die Peruaanse dictator? Dat waren wij.

Ik moet toegeven dat ik nog steeds niet helemaal zeker weet wie of wat het Collectief nu eigenlijk is. Ik weet maar een paar dingen: er zitten ongeveer tweehonderd spionnen verspreid over de hele wereld, die overal heen gaan waar ze nodig zijn. We hebben vervalsers (daarover later meer), computerhackers, statistici, wapenexperts, en ik geloof ook een paar huurmoordenaars, hoewel mijn ouders daar geen vragen over willen beantwoorden. Ik weet niet hoeveel kluizenkrakers er zijn, maar mijn ouders en ik verhuizen vaak vanwege mij. Kennelijk moeten er een hoop kluizen worden gekraakt.

We nemen nooit dingen mee die niet van ons zijn. Het Collectief mag dan een geheimzinnige organisatie zijn, maar we zijn geen schurken. De bedoeling is juist om onrecht recht te zetten, niet om het te veroorzaken. Toen ik klein was, dacht ik dat het Collectief net zoiets was als de Kerstman, die cadeautjes uitdeelde maar zich nooit liet zien. Nu weet ik inmiddels dat het Collectief zijn basis in Londen heeft (in plaats van op de Noordpool), maar of de directie nu bestaat uit tientallen miljonaars die zich vanuit een soort schuldgevoel inzetten voor een nobele

zaak of uit één menslievende rijke kerel, dat weet ik niet.

Het Collectief had ons de afgelopen zomer in Reykjavik gestationeerd, de hoofdstad van IJsland. Na afloop van deze klus, vanavond, zouden we naar New York gaan, en dat kon me niet snel genoeg gebeuren. De zomer was verschrikkelijk saai geweest (en verschrikkelijk licht, aangezien de zon 's zomers in IJsland helemaal niet ondergaat), omdat mijn ouders het allebei druk hadden met de opdracht en ik geen school had. Ik besteedde veel tijd aan het oefenen van mijn krakersvaardigheden op kluisen die het Collectief naar ons huis stuurde, maar zelfs dat wordt na een tijdje vervelend. Ik begon een oogje te houden op het gezin aan de overkant van de straat, ook al was er niets verdachts aan hen. Ze waren ontzettend normaal, vooral hun zoon. Vooral hun léúke zoon. Ik heb zelfs nog een vreselijk gênant, langdurig, volkomen eenzijdig en denkbeeldig 'En hoe gaat het met jóú?'-gesprek met die buurjongen gevoerd.

Waar we hiervóór gewoond hebben? O, dat ken je toch niet. Vertel, wat doen jullie hier zoal voor de lol?

Een ijsje eten? Ja, ik ben gek op ijs. Met jou? Natuurlijk! Nee hoor, mijn ouders vinden het prima als ik date.

Zie je? Sneu, hè? Nu snap je waarom ik nog nooit een vriendje heb gehad. Maar ach, dat geeft niet. De meeste meisjes die wel een vriendje hebben, kunnen waarschijnlijk niet zeggen dat ze hebben geholpen bij het omverwerpen van de Peruaanse regering, of wel soms?

Dus na een warme en stoffige zomer van kluisen kraken en langzamerhand gestoord worden vanwege de Leuke Buurjongen, was ik klaar voor New York, klaar voor verandering.

Ik wilde dat er weer eens iets ging gebéúren.

De eerste regel voor spionnen: Luisteren. Onze familie-vriend Angelo zegt altijd dat een goede spion nooit vragen stelt, omdat mensen je vanzelf wel vertellen wat je weten moet.

Ik ken Angelo al mijn hele leven. Hij was bevriend met mijn ouders toen ze allemaal samen in Berlijn waren, en sinds die tijd hebben ze contact gehouden. Angelo werkt ook voor het Collectief, maar ik geloof dat hij nu zo'n beetje met pensioen is; althans, dat zegt hij zelf. Voor hetzelfde geld wordt hij straks geridderd door de koningin of gaat hij grotten verkennen ergens op de Galapagoseilanden. Hij geeft altijd goede raad, vooral over kluizen kraken en sloten openmaken. Hij is zeg maar een kruising tussen Tim Gunn en James Bond, wat dan een soort Yoda zou opleveren. Angelo's reactie: 'Wie is Yoda?'

Ik heb hem de dvd's van *Star Wars* gestuurd voor kerst. En een dvd-speler.

Angelo is vervalser. Ik heb twaalf paspoorten en evenveel geboorteaktes, allemaal gemaakt door Angelo. Hij regelt de meeste identiteitspapieren voor het Collectief, maar hij maakt ook originele documenten na. Laten we bijvoorbeeld zeggen dat iemand het oorspronkelijke Gettysburg Address wil verkopen op de zwarte markt en met dat geld wapens wil kopen voor een gestoorde dictator (zulke dingen gebeuren). Angelo vervalst dan het document, ruilt het om voor het origineel, en dan zit de boef uiteindelijk zonder geld en gaat het Gettysburg Address terug naar waar het hoort. Er komen waarschijnlijk nog wel een paar duizend andere stappen bij kijken, zoals het zoeken van precies de juiste papiersoort en het verstoppen van drukpersen, maar Angelo wijdt daar liever niet over uit. Hij kan soms heel geheimzinnig zijn, maar ik

begrijp het wel. We werken allemaal op onze eigen manier. Zolang hij maar flatteuze pasfoto's gebruikt voor mijn paspoorten, vind ik het best.

Zodra ik leerde schrijven, leerde Angelo me handtekeningen vervalsen. In feite was de eerste naam die ik ooit schreef niet mijn eigen naam, maar die van mijn moeder, in de vorm van een bijna perfecte imitatie van haar handtekening. En toen ik groot genoeg was om bij zijn voordeur te kunnen, leerde Angelo me sloten openmaken. Zodra zijn voordeur te gemakkelijk voor me werd, gingen we naar Gramercy Park in Manhattan. Angelo heeft een sleutel van dat park, maar er is natuurlijk geen lol aan om die te gebruiken. Ik hou van mijn ouders, echt waar, maar ze zouden geen van beiden een slot open kunnen krijgen, al hing hun leven ervan af. En aangezien ons leven er inderdaad van afhangt, is dat meestal waar ik eraan te pas kom.

Ik zal een voorbeeld geven van hoe dat werkt.

Aan het begin van de zomer werden mijn ouders en ik naar IJsland gestuurd om onderzoek te doen naar een van de grootste banken daar. Familieleden van de directeur reden ineens rond in dure auto's, stuurden hun kinderen naar particuliere scholen in Zwitserland en kochten vakantiehuizen in Spanje, terwijl het jaarsalaris van de directeur niet verhoogd was.

Zoiets wijst er vaak op dat iemand iets verbergt, bijvoorbeeld zakken vol zwart geld, en laten we het erop houden dat ik een heel goede speurneus ben.

Dus mijn moeder regelt een baan als schoonmaakster bij de bank, waardoor ze toegang heeft tot zo ongeveer alle kantoren, ook dat van de directeur. Ze is een geweldige computerhacker, wat mijn vader wel een beetje

steekt, geloof ik. Hij heeft namelijk geen bal verstand van techniek. In Boston kregen ze een keer ruzie omdat mijn vader vond dat mijn moeder te lang over haar opdracht deed. Toen gaf ze hem de afstandsbediening van de mediabox en zei: 'Leg maar eens uit hoe hij werkt.' En natuurlijk kon mijn vader dat niet, dus zij had zoiets van: 'Vertel me niet hoe ik mijn werk moet doen' en geloof me, dat doet hij niet meer. Hij kijkt echt heel graag naar *Planet Earth* op Discovery Channel.

Maar goed, mijn moeder gaat het kantoor van de directeur in en heeft dan natuurlijk toegang tot zijn pc. Het is zo'n eitje om in iemands computer te komen, dat wil je niet weten. Wachtwoordbescherming? Tuurlijk. Het enige wat je nodig hebt om in een computer te komen is een kopie van iemands geboorteakte, en soms zelfs dat niet eens. Als de persoon heel beroemd is, heeft hij waarschijnlijk op televisie al eens iets over zijn moeder gezegd, dus dan heb je de meisjesnaam van zijn moeder al. Huisdieren, namen van kinderen, de straat waar hij is opgegroeid, zijn geboorteplaats? Dat zijn allemaal dingen die mensen vaak als wachtwoord kiezen, en de meeste mensen gebruiken een en hetzelfde wachtwoord voor alles.

Zo ook de directeur van dat bedrijf.

(Ik geloof dat mijn moeder zelfs een beetje teleurgesteld was. Ze vindt het leuk als ze serieus aan het hacken moet slaan. Ze zegt dat het haar jong houdt.)

Dus mijn moeder verschaft zich toegang tot die computer en stopt er een Trojaans paard in, waardoor ze vanaf haar laptop thuis in de pc van de directeur kan kijken. Slim, hè? Intussen bekijkt mijn vader de financiële gegevens van het bedrijf en ziet dat er een heleboel bankre-

keningen zijn geopend met steeds maar een klein beetje geld erop, en dat is typisch iets wat witwassers doen om niet gesnapt te worden.

En te oordelen naar de namen waarop die bankrekeningen stonden – allemaal vrouwen, allemaal jong, niet één IJslandse achternaam erbij – bestond er een grote kans dat deze directeur zich bezighield met mensenhandel. Wat een rotzak, hè?

Er was beslist ergens een papieren spoor te vinden – alle e-mails wezen daarop – en dat papieren spoor stond op het punt om aan de papiervernietiger gevoerd te worden. Mijn moeder saboteerde dat apparaat de volgende avond gauw, maar het betekende wel dat we snel moesten werken.

Het betekende dat ik snel moest werken.

Ik liep door het halfduister naar het kantoor van de directeur, aangezien er maar een paar tl-lampen boven de rijen bureaus brandden. Het was bijna elf uur 's avonds, dus de werknemers waren allang weg; er waren zelfs geen uitslovers meer aan het overwerken. Het enige geluid dat te horen was, kwam van mijn schoenen op het goedkope tapijt terwijl ik dicht bij de muren bleef en de hoek om sloop. Na drie maanden nietsdoen was ik helemaal klaar voor actie.

Dat is de saaie kant van mijn werk: ik krijg eigenlijk niet zo veel te doen. Ik bedoel, ik maak kluizen open en ik kan best goed handtekeningen vervalsen, maar dat hoeft meestal pas helemaal aan het einde te gebeuren. Ik heb nog nooit een opdracht gehad die helemaal van mij alleen was, die van mij afhing in plaats van van mijn ouders. In IJsland genoot ik voornamelijk van de omgeving in plaats van te kraken en handtekeningen te vervalsen.

Het was wel leuk, maar het voelde een beetje alsof ik nog op de basisschool zat, terwijl alle anderen naar de universiteit gingen. Ik wilde meer.

De deur naar het kantoor van de directeur stond open, zoals beloofd, en ik hoorde de schoonmaakploeg verderop in de gang. Mijn moeder werkte vanavond ook; zij was de reden dat de deur niet op slot zat. Persoonlijk had ik dat slot liever zelf opengepeuterd, want ik ben er niet voor niets zo goed in, maar mijn ouders doen altijd alles liever op de simpelste manier. Dat stoort me wel eens, eerlijk gezegd. ‘Als we alles op de simpelste manier willen doen, waarom zijn we dan spionnen?’ zeg ik soms tegen ze, maar ik weet ook wel dat ze gelijk hebben. Het gaat er niet om dat we het spannend maken voor onszelf, het gaat erom dat de klus wordt geklaard.

Dat is de tweede regel voor spionnen: Niet opvallen. Beige zijn, noemen we dat. Je moet zo doorsnee mogelijk zijn. Denk maar eens aan de caissières bij de supermarkt waar je vaak komt. Zou jij die kunnen beschrijven? Grote kans van niet. Heb je ze gezien? Natuurlijk. Weet je hoe ze heten, zelfs al dragen ze naambordjes? Waarschijnlijk niet. Dit is net zoets.

Ik weet dat spionnen er in de film altijd heel cool uitzien. Denk maar aan Angelina Jolie. Sorry, maar Angelina Jolie zou echt de slechtste spion aller tijden zijn. Wie vergeet het nou als hij iemand als Angelina Jolie is tegengekomen? Mijn moeder ergert zich altijd rot als we spionagefilms zitten te kijken. ‘Dit is zo onrealistisch!’ roept ze dan. ‘Wie verft d’r haar nou roze als ze zogenaamd undercover is? Je gaat toch niet proberen om die kluis open te bóren? Dat maakt veel te veel herrie en duurt een eeuwigheid!’ (Mijn vader en ik zeggen wel eens voor de

grap dat de onofficiële derde regel voor spionnen is: Begin nooit over *Austin Powers* tegen mam. Zij weet niets van dat grapje, maar wij vinden het hilarisch.)

Maar ze heeft wel gelijk over die boor. Je kunt niet te pas en te onpas met een boor lopen zwaaien, niet terwijl de tijd dringt en je arm moe wordt en er bewakers rondwandelen op de verdieping beneden je. Veel kluizen, althans de kluizen die ik heb gezien, zijn voorzien van een boorbestendige plaat, en laat me je één ding vertellen: dáárdoorheen proberen te boren is het saaiste wat er bestaat, en het duurt inderdaad een eeuwigheid. Ik ben zestien; daar heb ik echt geen tijd voor! En als je uitschiet en de verkeerde plek raakt, kun je een stel extra sloten activeren, wat betekent dat je die kluis van z'n lang-zal-zelven niet meer open krijgt. Ik zal je de technische details besparen, maar geloof me als ik zeg dat dat erg is, heel erg. Dan kun je de trofee voor Kluizenkraker van het Jaar wel vergeten.

Dus geen boren. Of dynamiet. Of mokers. Mokers zijn niet beige, en dan druk ik me nog zacht uit.

Het kantoor was donker en er klonk gezoem van computers, apparaten die stonden te downloaden en harde schijven die stonden te back-uppen en zo. Ik heb er niet zo veel verstand van, ik ben niet zo'n computergenie als mijn moeder. Bovendien heeft dit werk me geleerd dat de meeste directeuren er eigenlijk ook niet zo veel verstand van hebben. Ze huren iemand in om de beveiliging te komen regelen, maar ze hebben vervolgens geen idee of de boel ook echt goed beveiligd is. Daarom worden directeuren altijd gepakt.

Nou ja, en vanwege mensen zoals wij natuurlijk.

Terwijl ik het kantoor in glipte keek ik uit het raam

en zag lege parkeerplaatsen met oranje lantaarns, huizen en winkelcentra en de hoge spits van een kerktoeren. Alles leek stil te staan, helemaal tot aan de horizon, zonder hobbels in de weg. Als ik er met samengeknepen ogen naar keek, leek IJsland wel een vlakke lijn op een hartmonitor.

Maar toen ik mijn focus verplaatste, zag ik mezelf in de ruit, uitkijkend in de IJslandse nacht. Ik droeg een zwarte spijkerbroek met een zwarte sweater erop en een donker spijkerjack met schapenvachtvoering. (Het was pas september, maar het werd al behoorlijk koud in IJsland.) Sommige spionnen dragen coole vermommingen en veranderen elke week van kapsel, maar als kluizenkraker hoef ik alleen maar mijn klus te klaren. Het kan niemand iets schelen wat voor schoenen ik draag.

Mijn haar was al net zo saai als mijn kleren: bruin en lang, het viel tot over mijn schouders. 'Je moet naar de kapper,' had mijn moeder al zo vaak gezegd, alsof ik een kind van vier was. Mijn pony stond bol en ik trok er opgelaten aan in een poging hem steil te maken.

Toen ik me omdraaide, zag ik Kandinsky's *Compositie VII* aan de muur hangen, als een soort chaotische bull's eye van het kantoor. De directeur dacht waarschijnlijk dat het een origineel was, maar ik wist wel beter, aangezien ik het originele schilderij in de Tretjakovgalerij in Moskou had gezien. Dat was twee jaar geleden, toen we onderzoek deden naar plaatselijke verkiezingen en het effect daarvan op premier Poetin. In Rusland. In de winter. Ga maar eens in een badkuip vol ijsklontjes zitten. Dat is Moskou in de winter. Ik krijg het nog steeds koud als ik daaraan terugdenk.

Maar Moskou, Kandinsky en zelfs *Compositie VII* kon-

den me niet schelen. Het enige wat mij interesseerde, lag erachter verborgen. Mijn moeder maakte al drie maanden elke avond schoon in dit kantoorgebouw, al de hele warme, vochtige zomer, en elke avond hing dat schilderij net weer even anders, had ze gezien. Niemand zit zo vaak aan een schilderij. Behalve als diegene bij de muur erachter moet zijn.

Ik tilde het schilderij van de muur, een beetje wankelend onder het gewicht van de glasplaat, en zette het neer. Toen draaide ik me om naar de kluis die in de muur was gebouwd.

‘Hé, hallo.’ Ik grijnsde. ‘Kom jij maar es even hier.’

Ik heb mijn ouders al een paar keer proberen uit te leggen hoe je kluisen kraakt, maar dan kijken ze me alleen maar glazig aan, en uiteindelijk zegt mijn vader dan iets als: ‘Liefje, we zijn zó trots op je,’ en mijn moeder knikt en glimlacht, dus probeer ik het al niet eens meer. Maar in feite komt het hierop neer: voor elk cijfer in de combinatie zit er een bijpassend wielletje in het slot van de kluis. Je moet kijken hoeveel wielletjes er zijn, dan uitzoeken hoeveel inkepingen elk wielletje heeft en welke cijfers ermee overeenkomen door in groepen van drie de cijfers op de draaiknop af te gaan. Zoek uit waar de cijfers op elkaar aansluiten door ze in een schema te zetten, en probeer dan het slot open te maken met alle verschillende combinaties van die cijfers.

Je kunt je wel voorstellen dat als de combinatie maar uit drie cijfers bestaat, je een makkie hebt. Maar als het er acht zijn, heb je een probleem. En aangezien ons vliegtuig over nog geen uur op het vliegveld zou klaarstaan, had ik een makkie nodig. Die namaak-Kandinsky gaf me het idee dat het dit keer wel eens kon meezitten. Als het

schilderij een origineel is, is de kluis erachter altijd een lastige. Zoals de ontwerper Mies van der Rohe ooit zei: ‘God zit in de details.’

Het was benauwd in het kantoor door al het papier en stof, en eigenlijk moest ik hoesten, maar dat deed ik niet. Ik wilde niet alles verpesten alleen maar omdat ik een kriebel in mijn keel had. Ik trok handschoenen aan (ja, ik draag handschoenen, vooral omdat ik nooit weet wie die kluis nog meer heeft aangeraakt en of diegene een of andere enge ziekte had of niet) en ging aan het werk.

Het was een standaard brandwerende wandkluis, gelukkig. Brandwerende kluizen zijn altijd gemakkelijker te kraken, omdat ze niet van staal worden gemaakt. Staal smelt namelijk te snel als er brand uitbreekt, zoals ik had ontdekt tijdens een ongelukkig incident in Praag (en die brand, wil ik hier graag even officieel verklaren, was níet mijn schuld), dus heb je er niets aan als je documenten veilig wilt bewaren.

Angelo kijkt graag toe als ik kluizen kraak. Dan perst hij zijn lippen op elkaar en knikt en zegt: ‘Hmm.’ Hij zegt dat hij nog nooit een kluizenkraker heeft gezien die alle cijfers gewoon onthoudt en ze niet hoeft op te schrijven. ‘Hoe doe je dat?’ vroeg hij me een keer, maar ik kon het niet uitleggen.

‘Ik zie ze gewoon voor me,’ zei ik uiteindelijk. ‘Als een plaatje. Een schema maken kost me te veel tijd.’ Hij denkt dat ik een fotografisch geheugen heb, en dat vind ik prima. Alles wat me helpt snel binnen en weer buiten te komen vind ik prima.

Deze kluis had een combinatie van drie cijfers, en dat is echt een waardeloze beveiliging. Dan weet je dat, mocht je ooit belastende documenten willen verstoppen.